Kristina Andersson

ÅLANDS LANDSKAPSREGERING
05. 06. 2019
04
ÅLR 2016/3085

Från: w3d3leader@regeringen.ax
Skickat: tisdag 4 juni 2019 15:22
Till: Regeringen Registrator-Registraturen
Ämne: Strategikorrigering och omfördelning av medel
Bifogade filer: Strategikorrigering 29.4.2019 Ett hållbart fiskeÅland FLAGstrategi 2014-2020.pdf; Protokoll vårmöte 2019 LÅ.pdf; FLAG driftrevidering 2019.pdf

Hej!

Att: Fiskeribyrån

Bifogar strategikorrigering av "Ett hållbart FiskeÅland 2014-2020" (ÅLR 2016/2754) vilket även innehåller en anhållan om omfördelning av medel (ÅLR 2016/3085).

Skickas enbart per e-post, kommer inte in med några handlingar.

Mvh Alexandra de Haas
Lokalkraft Leader Åland

Lokalkraft Leader Ålands vårmöte

Onsdagen den 29.4.2019 kl. 17.30 Ålands Landsbygdscentrum, Jomala

Närvarande:

Jaana Ojanen	Ålands 4H distrikt	Brage Wilhelms	Lumparlands kommun
Alexandra de Haas	Privat sektor	Kristian Packalén	Företagsam skärgård
Mattias Eriksson	Privat sektor	Birgitta Bergman-Jansson	Ålands stuguthyrare
Therese Ling	Privat sektor	Per Häggblom	Ålands stuguthyrare
Marie Snällström	FUIA	Maria Häggblom	Ålands stuguthyrare
Björn Gustbee	Rädda Lumparn		

PROTOKOLL

1. **Mötets öppnande**
   Mötet öppnas kl. 17.30

2. **Val av mötesordförande, mötesviceordförande, sekreterare, två protokolljusterare och vid behov två rösträknare.**
   Jaana Ojanen och Kristian Packalén väljs till mötesordförande samt mötesviceordförande. Alexandra de Haas väljs till sekreterare för mötet och Marie Snällström samt Per Häggblom till protokolljusterare och vid behov rösträknare.

3. **Mötets laglighet och beslutförhet konstateras**
   Mötets laglighet och beslutförhet konstateras.

4. **Föredragningslistan för mötet godkänns**
   Mötet godkänner föredragningslistan.

5. **Föredragning av bokslutet 2018, verksamhetsberättelsen 2018 och revisorns utlåtande.** (Bilaga 5a, 5b)
   Bokslut och verksamhetsberättelsen för 2018 samt revisorns utlåtande presenteras.

6. **Fastställande av bokslut och beviljande av ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga.**
   Bokslutet fastställs och ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga beviljas.

7. **Tillsättande av valberedningskommitté**
   Inga nomineringar har kommit in. Sittande valberedning har meddelat att de står till förfogande för återval. Kristian Packalén föreslår Niklas Eriksson som kandidat. Niklas är inte närvarande på mötet eller tillfrågad. Fredrika Sundberg, Folke Engblom och Lennart Joelsson återväljs.

8. **Strategikorrigering "Ett hållbart fiskeÅland 2014-2020"**
   - 80 % i stöd för interregionala och transnationella samarbetsprojekt
   - Projekt som får 25 poäng eller mer kan få upp till 80% i stöd (tidigare "mer än 25 poäng")
   - Förtydligande att stödansökningar gällande miljöförbättrande åtgärder som minskar näringsbelastningen är berättigade till 80 %.
   - Överföring av 30 000 euro från projektstöd till drift av Fiskets Lokala Aktionsgrupp (FLAG)

   Den föreslagna strategikorrigeringen presenteras och godkänns.

9. **Övriga ärenden**
   Inga övriga ärenden

10. **Mötets avslutande**
    Mötet avslutas kl. 18.30 efterföljt av besök på Ålands veterantraktorklubbs Leaderfinansierade Lantbruksmuseum.

Jomala den 6/5 2019

Jaana Ojanen, mötesordförande

Alexandra de Haas, mötessekreterare

Marie Snällström, protokolljusterare

Per Häggblom, protokolljusterare

FLAG DRIFT 2016-2021, anhållan om driftökning 30 000 euro genom omfördelning

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	TOTALT
ARVODEN	1220	3184	3517	4000	4000	4000	19921
HYROR	471,2	1413,6	742,5	1200	1000	1000	5827,3
RESEKOSTNADER	170,05	283,31	594,3	4900	1350	650	7947,66
BOKFÖRING	68,2	200,93	251,16	350	350	350	1570,29
KÖPTA TJÄNSTER	3902,84	9004,91	9206,05	20000	20000	15000	77113,8
MARKNADSFÖRING	246,26	6,2	276,21	2343	500	1000	4371,47
KONTORSMATERIAL	1182,95	563,89	3,89	250	200	200	2400,73
MÖTESKOSTNADER	31,29	144	72,47	200	200	200	847,76
TOTALT	**7292,79**	**14800,84**	**14663,58**	**33243**	**27600**	**22400**	**120000**

Motivering: Möjliggöra fler marknadsföringsåtgärder av olika typer samt anlita en extra resurs (ex. med fokus på yrkesfiske) - storleken på de 22 projekt som förordats hittills har varit mindre än förväntat, i snitt runt 8800 € i stöd

Fokusområden, för projektstöd	Ursprunglig budget	ändrings-anhållan	Ny budget	Förordat per 1.6.19	Återförts efter slutredovisning	Återstår att fördela
Miljö	250 000	-10 000	240 000	100 483		139 517
Kunskap	110 000	-10 000	100 000	23 049		76 951
Upplevelse	150 000	-10 000	140 000	63 519	-4100,20	80 581
Totalt	**510 000**	**-30 000**	**480 000**	**187 051**	**-4100,20**	**297 049**

ETT HÅLLBART FISKEÅLAND
STRATEGI FÖR FLAG 2014-2020

Reviderad 26.10.2016
Reviderad 23.03.2018
Reviderad 10.09.2018
Korrigerad 29.04.2019

Lokalkraft Leader Åland r.f.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 SAMMANFATTNING 2
2 Förord 3
3 Om Lokalkraft Leader Åland r.f. 3
4 Åland och det åländska samhället 3
4.1 Allmänt 3
4.2 Verksamhetsområdet för fiskets lokala aktionsgrupp 4
4.3 Det åländska fiskets historia 4
5 Strategins framtagande och genomförande 5
5.1 Förankring i lokalsamhället 5
5.2 Sammansättning av FLAG:s BESLUTANDE ORGAN 6
6 Strategin och dess målområden 7
6.1 SWOT Analyser 8
6.2 Behovsidentifiering 9
6.3 Målområden 9
6.3.1 Miljö 10
6.3.2 Kunskap 10
6.3.3 Upplevelse 11
6.4 Indikatorer 11
6.5 Temaprojekt 11
7 Handlingsplan för strategins förverkligande 12
7.1 Urvalsprocessen 12
7.2 Allmänna urvalskriterier 14
7.3 Åtgärdsspecifika urvalskriterier 14
7.4 Finansieringsplan för strategin 15
8 Förvaltning och övervakning av strategins genomförande 15
8.1 Projektprocessen 15
9 Utvärdering och uppföljning 17

LOKALKRAFT
LEADER ÅLAND

1 SAMMANFATTNING

Lokalkraft Leader Åland vill genom att fungera som Fiskets lokala aktionsgrupp, förkortat FLAG, för Åland under strukturperioden 2014-2020 förbättra förutsättningarna att leva och bo på Åland, öka möjlighet att bedriva näringsverksamhet kopplad till havsmiljön samt ytterligare till att bidra till en hållbarare havsmiljö på Åland genom att initiera och stöda projekt med följande målsättningar:

Bättre **Miljö** genom åtgärder som har direkt betydelse för fisk- och vattenmiljön, vilket gynnar lokalsamhället genom stärkta näringar och starkare attraktionskraft. Även åtgärder som förbättrar förvaltningen av fiskebestånden är aktuella.

Kunskap vilket här avser åtgärder som syftar till att lyfta antingen den allmänna kunskapsnivån gällande fiskerinäringen, havsmiljön eller kulturarvet, eller utbildningsprojekt riktade till aktörer inom för strategin relevanta områden.

Eller som **Upplevelse** där fisk- och havsmiljö är en av det åländska lokalsamhällets starkaste attraktioner. Här avser strategin åtgärder som lyfter fram och förbättrar upplevelsen av fisk och havsmiljö, både för lokalbefolkning och för turister.

När strategin är genomförd och förverkligad vill vi att havsmiljön på Åland har fått betydande förbättringar genom åtgärderna, att kunskapsnivån bland intressenterna har höjts avsevärt samt att tillgången på upplevelser inom fisk och havsmiljö har förbättrats för både turister och ortsbefolkning.

Mariehamn den 11.03.2016
Strategigruppen

MILJÖ | KUNSKAP | UPPLEVELSE

2 FÖRORD

Denna strategi är framtagen av Lokalkraft Leader Åland r.f. i syfte att lämnas in som officiell strategi för FLAG för landskapet Ålands del av Europeiska havs- och fiskerifondens medel för lokalt ledd utveckling.

Strategin baserar sig till stor del på det arbete som landskapsregeringens strategigrupper uppgjort under förarbetet till det offentliga Ålands programdokument, gällande havs- och fiskerifonden och jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, men med ytterligare fokusering och precisering gällande åtgärderna för lokalt ledd utveckling inom fiskeri.

Då landskapsregeringen undantagit småföretagsfinansiering ur Leadermetoden på Åland fokuseras endast på insatser av allmän karaktär. Precisionen i strategins målsättningar blir därefter, då det är betydligt svårare att planera och följa upp allmännyttiga projekt.

3 OM LOKALKRAFT LEADER ÅLAND R.F.

Föreningen verkar för landsbygdens utveckling. Syftet är att utgående från Ålands befolknings egna behov och värderingar verka för att bevara den lokala servicen och de lokala arbetsplatserna, skapa nya arbetstillfällen, utveckla förutsättningar för service, kunnande och sysselsättning, samt befrämja och utveckla trygghet och trivsel i enlighet med principerna för hållbar utveckling. Framförallt genom att:

- Ordna informations- och skolningstillfällen och studieresor
- Utreda privata och offentliga finansieringsmöjligheter
- Informera, aktivera och koordinera verksamheter inom ramen för målsättningen
- Samarbeta med invånarna, byalagen, föreningar, kommunerna, organisationer, institutioner och göra utvecklingsstrategier och framtidsplaner
- Uppehålla samarbete och bilda nätverk med referensgrupper både på lokal, nationell och internationell nivå

Lokalkraft Leader Åland r.f. bildades i november 2007 och har sedan dess kontinuerligt arbetat för landsbygdens utveckling. 2009 och 2010 var ett stort steg i föreningens arbete – då utsågs föreningen till genomförare av Leader-metoden, dels inom landsbygdsutveckling och dels inom fiske. Föreningen beslöt 2011 att ändra stadgarna så ledamöter kan delta i möte på distans (t.ex. via Skype). Detta främst så att ledamöter kan vara med på möten utan att lägga mycket tid på resor. Vidare ändrades stadgarna så att styrelsen byts ut hälften åt gången och inte som tidigare att hela styrelsen byts ut vart annat år. Denna förändring gjordes så att det alltid är en blandning av erfarna och nya i ledningen. Under 2017 bytte föreningen namn till Lokalkraft Leader Åland.

4 ÅLAND OCH DET ÅLÄNDSKA SAMHÄLLET

4.1 ALLMÄNT

Åland består av 16 kommuner och kan delas in i tre större regioner; Mariehamn, landsbygden och skärgården. Mariehamn som, till invånarantalet, är Ålands största kommun och tillika enda stad ligger på fasta Åland. Skärgården består av 6 kommuner som saknar fast vägförbindelse. Samtliga 15 landsbygds- och skärgårdskommuner uppfyller OECD:s definition av landsbygdsområde, dvs. mindre än 150 invånare per km².

Servicenivån är välutbyggd i samtliga åländska kommuner i form av skolor, barndagvård och äldreomsorg. I och med att avstånden är korta på Åland är det generellt sett nära till sjukvård i de flesta delar av Åland. I dagsläget finns välutbyggt transportnät i form av färjor, vägbankar och broar samt ett välutbyggt system av sociala servicefunktioner som skolor, barndagvård och äldreomsorg. Den småskaliga strukturen med de många kommunerna hävdas ha stor

betydelse för det lokala engagemanget och närheten till beslutsfattande kring frågor som berör den allmänna servicen.

Kulturlivet och idrottsaktiviteterna är rikt och omväxlande. Det finns också ett rikt föreningsliv verkande inom en rad olika intresseområden som exempelvis idrott, kultur och jakt och friluftsliv.

En storslagen natur, en lugn och trygg atmosfär och mänsklig närhet motsvarar många av storstadsmänniskans värderingar och i det perspektivet har skärgården stora tillgångar.

4.2 VERKSAMHETSOMRÅDET FÖR FISKETS LOKALA AKTIONSGRUPP

Verksamhetsområdet för strategin är hela Åland med tillhörande havsområden. Åland har en totalyta om 13517 km2 varav 1527 består av land, 25 av insjöar och 11965 av hav .

Skärgården kan definieras som området innanför gränsen mot allmänt vatten, som går strax utanför de yttersta öarna. Vattenytan innanför gränsen är nästan 4 200 km2, d v s nära tre gånger så stor som landskapets landyta. Denna består av ca 6 500 öar, bland dem huvudön, Fasta Åland. Åland består av 16 kommuner, och befolkningen uppgick 2016 till ca 29 200. Ungefär 11 500 bodde i staden Mariehamn. De gamla huvudnäringarna jordbruk och fiske är fortfarande betydelsefulla, men numera är sjöfart och turism avsevärt viktigare.

Åland har en långtgående självstyrelse, inte minst vad gäller fiskeriförvaltningen. Självstyrelsen har också medfört, att nästan alla inre fiskevatten ägs av ålänningar eller landskapet, eftersom det krävs åländsk hemortsrätt för köp av vatten.

4.3 DET ÅLÄNDSKA FISKETS HISTORIA

Den rika tillgången på skyddade och grunda och därmed förhållandevis näringsrika och varma vatten borgar för en riklig förekomst av fisk och ger även goda möjligheter att utöva fiske med små båtar. Fisket har följaktligen sedan urminnes tid varit en viktig näring och en förutsättning för den tidiga bosättningen.

Ursprungligen var det fråga om husbehovsfiske, men fiske för försäljning eller byte mot främst spannmål växte snart fram. Fisket har bedrivits från hemman i eller i omedelbar anslutning till skärgården. Med få undantag har jordbruket varit viktigt för dessa hemman. Generellt kan sägas, att det utgjort huvudnäringen på de stora öarna, medan fisket dominerat på de små längre ut i skärgårdarna. Kopplingen till bondekulturen medförde, att skärgårdsvattnen tidigt upphörde att ses som allmänna och delades upp mellan byar och gårdar, vilket försvårade uppkomsten av ett rent yrkesfiske.

Strömmingen var länge den för fisket helt dominerande arten. Den fiskades främst i samband med leken. I äldre tid var notdragning av stor betydelse, men under 1800-talet expanderade fisket med nät och strömmingsskötar, och kring sekelskiftet 1900 hade det tagit överhanden.

Inom skötfisket skedde en förskjutning mot drivfiske på allmänt vatten utanför skärgårdarna, vilket alltså kunde bedrivas även av personer utan egna fiskevatten. Detta förhållande bidrog till ett uppsving för ett egentligt yrkesfiske.

Vid sidan av strömmingen var i äldre tid gädda och abborre viktigast. De fiskades främst med not och ryssjor. Ända sedan medeltiden har de sålts till i första hand Stockholm och levererats dit främst med sumpbåtar, tills Sverige på 1950-talet förbjöd import av levande fisk. Också andra sötvattensarter fiskades liksom flundra (skrubbskädda) och inte minst torsk, som periodvis haft stor betydelse framför allt i det

södra havsbandet. Under 1950-talet inträffade några viktiga förändringar i det åländska fisket. I skärgårdarna drabbades gädd- och abborrfisket av en tillbakagång delvis beroende på en minskning av antalet sumpbåtar, men å andra sidan växte siken i betydelse, inte minst tack vare införandet av nylonnät.

Ett omfattande husbehovsfiske har alltid pågått parallellt med det kommersiella fisket, och gränserna dem emellan har varit flytande. I äldre tid bedrevs det till stor del med ryssjor, katsor och andra fällor, men under de senaste årtiondena har nät blivit helt dominerande.

5 STRATEGINS FRAMTAGANDE OCH GENOMFÖRANDE

5.1 FÖRANKRING I LOKALSAMHÄLLET

Redan under år 2011 påbörjades arbetet med att sprida information om vad som gjorts inom ramen för Leader på Åland. Ett flertal kommunrundor, med allmänheten inbjudet, genomfördes för att efterhöra deltagares åsikter om vad Leader bör vara med att möjliggöra. Resultat samlades in på hörande-tillfällen samt via frågeformulär.

Lokalkraft Leader Åland r.f. har redan tidigare påbörjat förberedandet av framställandet av en ny strategi för Leader inom ramen för det åländska genomförandet av Finlands operativa program för europeiska havs- och fiskerifonden för perioden 2014-2020. Detta genom att under åren ta till sig av åsikter som framförts relaterade till detta samt att vid tillfälle direkt efterhöra konkreta förslag, så som under diverse möten som hållits ute i bygden.

Arbetet med att skriva en ny strategi påbörjades efter att Ålands landskapsregering utlyst att de eftersöker förslag till lokal utvecklingsstrategi för genomförandet av lokalt ledd utveckling genom Leader-metoden i september 2015.

Uppföljande kommunrundor har hållits i augusti 2015 för att efterhöra deltagares behov inför den kommande programperioden för Leader. Resultat samlades in på hörande-tillfällen samt via frågeformulär. Dessutom har förankring skett till Ålands fiskodlarförening r.f. samt till arbetsgruppen för sportfiskeintressenter.

Resultat från lokala möten augusti 2015

Plats	Antal deltagare	Kvinnor	Män	Viktigt som framkom gällande fiskeri
Brändö	7	4	3	Leader är viktigt för skärgården Tillgängliggöra vatten är viktigt.
Föglö	6	4	2	Samarbete mellan föreningar vid Leader-projekt skulle vara bra
Lemland & Lumparland	6	2	4	Eventuellt våtmarksprojekt i Lumpo
Kumlinge	8	4	4	Våtmarksprojekt eventuellt på gång på Seglinge
Kökar	7	2	5	Vikar och vattendrag växer igen, gemensam vassklippningsmaskin behövs. Fiskets historia på Kökar borde dokumenteras.
Vårdö	7	5	2	Leader är viktigt och hjälper till att åstadkomma sådant som annars inte skulle vara möjligt. Behov av servicehus vid Wikens vänners besökshamn
Öppet möte i Mariehamn	8	5	3	Leader fick kontakt med nya intressenter. Båtprojektet Emilia är intresserade av Leader.
Totalt	49	26	23	

Lokala möten hölls i ovan nämnda kommuner. Platserna utvaldes på basis av intresse från orterna. På grund av restid till och från skärgården prioriterades besök till dessa för att inkludera dessa deltagare.
Information om hörandena lockade även flera som inte hade möjligt att fysiskt närvara på hörandena att kontakta Lokalkraft Leader Åland, främst gällande projektbehov.

Hörandena visar att Leader-metoden behövs på Åland för att bevara landskapet och utveckla samhällena. Många av behoven som framkommit är desamma som funnits tidigare och deltagare relaterar till Leader enligt det som gjorts. Därför är de framkomna behoven i linje med föregående programperiod. Dock bör det lämnas utrymme även för mer innovativa projekt varför strategin inte bör sätta alltför mycket begränsningar utan ha en bredd.

Gemensamt för alla höranden är att deltagarna är ense om att det är viktigt att det finns bra projektassistans, framförallt vid redovisningsskedet. Administrationen kan annars riskera tära för mycket på de engagerades krafter plus på föreningarnas ekonomi. Paraplyprojekt kan vara en lösning där ledande projektägare sköter det mesta av administrationen.

Utvecklingsområden som framkom på dessa möten låg inom livskvalitet för skärgårdsbor, landskaps- och kuståterställning, och landskapsvård, barn och ungdomar, turism, produktutveckling, marknadsföring, nya samarbetsformer, nya intäktskällor, upplevelse, rekreations- och kunskapsspridande turism.

Förutom de lokala mötena som fångar upp åsikter från hela Åland har vi även genomfört en enkät gällande förväntningar av programperioden 2014 – 2020.

Ett frågeformulär skapades för att ge bakgrundsfakta till denna strategi gällande önskemål och behov. Frågeformuläret har spritts genom Lokalkraft Leader Ålands hemsida, via hörandena samt via e-post till föreningens kontaktregister.

Frågorna gällde kön, ålder, hemkommun, representation, livssituation, åsikter om föregående programperiod och önskemål om kommande programperiod uppdelat i vad Leader bör möjliggöra i allmänhet och mer i detalj vilket intresse för projekt det finns samt vad åsikterna gällande Lokalkraft Leader Ålands roll och funktioner bör vara.
Frågeformuläret samlade sammanlagt 29 svaranden varav 17 män och 12 kvinnor. 14 svarade som privatpersoner, 12 som föreningsrepresentanter och 3 som offentlig representant.

Åsikter vad Leader bör möjliggöra var:

Innovativa projekt som har en mycket stor del nytänkande, utbildningsprojekt, studieresor, samarbeten mellan organisationer, tillgängliggöra områden för allmänheten, stöda mindre organisationer genom rådgivning, skötsel av stränder, skräddarsydda stöd till skärgården, med mera.

Vanligt förekommande var åsikten att pappershanteringen bör förenklas vilket t.ex. kan åstadkommas genom förbättrad rådgivning samt att informationen om Leader bör nå ut till fler.

5.2 SAMMANSÄTTNING AV FLAG:S BESLUTANDE ORGAN

FLAG:s beslutande organ tillsätts enligt de direktiv som givits beaktande könsfördelning, ålder och grupptillhörighet inom ramen för lokalt ledd utveckling. Därutöver vill Leder Åland r.f, för att ha kunskapsresurser i det beslutande organet, att dess medlemmar tillsammans besitter sådan kunskap att samtliga projekt kan behandlas likvärdigt och fullständigt.

En betydande del av medlemmarna skall ha bakgrund inom yrkes-, sport- eller husbehovsfisket, vattenägare, fiskodlingen och miljöorganisationer. De resterande ledamöterna väljes utgående från kompetens. Det förtydligas också att det måste finnas en person representerade yrkesfisket och en för vattenbruket i FLAG eller arbetsutskottet, för att säkerställa kopplingen till näringslivet inom fisket.

Genom att privata och tredje sektorn utgör minst ⅔ av gruppen säkras kravet på att inte för stor andel av de beslutande tillhör offentlig sektor.

Ordförande väljs varje år. På Lokalkraft Leader Ålands vårmöte 2018 beslutades att såväl fasta Åland som skärgården skall vara representerad i Fiskets lokala aktionsgrupp och att minst en ungdomsrepresentant skall finnas. Ledamoten skall motsvara EU:s definition av ungdom eller på annat sätt företräda ungdomar.

Målsättningen är också att könsfördelningen i FLAG:s beslutande organ skall vara minst 40 % - 60 %

Val av medlemmar i FLAG:s beslutande organ

Föreningsmötet för Lokalkraft Leader Åland r.f. väljer FLAG:s beslutande organ och avgör därmed dess sammansättning. Gruppen väljes enligt samma princip som styrelsen dvs. att en person sitter två år i gången och att hälften väljes årligen. Inför valet på föreningsmötet bör en valkommitté utses som på ett öppet och rättvist sätt kommunicerar att val kommer att ske, till exempel genom annonsering. Nödvändigtvis behöver inte medlemmar i FLAG:s beslutande organ vara medlemmar i föreningen eller ledamöter i styrelsen. Det är dock fördelaktigt om FLAG:s ordförande ingår i Lokalkraft Leader Ålands styrelse.

6 STRATEGIN OCH DESS MÅLOMRÅDEN

Huvudtemat för strategin är att lokalt ledd utveckling är ett effektivt sätt att ta tillvara på det lokala engagemanget som i hög grad är drivkraften till utveckling i landsbygden och skärgården.

Lokalsamhället ges därigenom möjlighet att påverka sina livsförhållanden och främja den lokala utvecklingen genom verktyg för samarbeten på lokal nivå. Genom ett aktivt lokalt engagemang kan behovet av förbättrad samverkan mellan fiskerinäringens olika sektorer samt andra aktörer främjas. ***(punkt a och d i artikel 63 i EHFF-förordningen)***

Genom förbättrad samverkan kan även konflikter som uppstår till följd av motstridiga intressen undanröjas. Möjligheten att stödja lokalsamhällets deltagande och engagemang i åtgärder av allmänt intresse så som bevarande av kulturarv och miljöförbättrande insatser medför att samhällets attraktionskraft ökar, vilket i sin tur kan innebära förbättrad konkurrenskraft för företagare som drar nytta av dessa värden, exempelvis inom turistsektorn. För vården av fiskevattnen är det avgörande att fiskelag och samfälligheter aktiveras eftersom det är deras skyldighet att se till vården av de egna vattnen. **(punkt b,c och e i artikel 64 i EHFF-förordningen)**

Åldersstrukturen inom yrkesfisket är hög varför det är en nödvändighet med nyrekrytering till branschen. De viktigaste faktorerna för detta är att näringen är lönsam och att näringens status förbättras. Genom informationsinsatser kan bilden av näringen bli bättre och konsumenter bli mer positivt inställda till den lokala primärproduktionen av fisk. Ett omfattande husbehovsfiske har alltid pågått parallellt med det kommersiella fisket och gränserna dem emellan har varit flytande. Yrkesmässigt fiske bedrivs i stor utsträckning i skärgården, ofta som en del av det mångsyssleri som är kännetecknande för livet i skärgården. ***(punkt a och b i artikel 63 i EHFF-förordningen)***

Välanpassade insatser för kunskapsutveckling kan främja det yrkesmässiga småskaliga kustfisket, vilket är en nödvändighet för att inte försämra förutsättningarna för en livskraftig skärgård. Inom lokal ledd utveckling skall det även vara möjligt att stödja interregionala och transnationella samarbetsprojekt, med syfte att stimulera skapandet av nya nätverk. På detta sätt kan den lokalt ledda utvecklingen ta lärdom av och få nytta av positiva erfarenheter av lokalt ledd utveckling i andra regioner och länder. ***(punkt a och e i artikel 63 i EHFF-förordningen)***

6.1 SWOT ANALYSER

I landskapsregeringens programarbete inför strukturstödsperioden 2014-2020 genomfördes en SWOT för lokalt ledd utveckling, som grundligt dissekerade den åländska situationen. Strategin har tagit fasta på det arbetet, men vill fokusera på några särskilda områden inom ramen för den analysen, vilka i SWOTen nedan markeras i **fetstil**.

Styrkor (S1) - Tryggt samhälle som är nära både socialt och geografiskt - **Välmående, variationsrikt förenings- och fritidsliv** - Arbetslösa och människor utanför systemen fångas upp - God grundutbildning - Litet = snabbt och enkelt - Fungerande nätverk privat och professionellt - Spårbara, Lokala produkter - Ökande befolkning	**Svagheter (SV1)** - **Få drivande och brist på ideellt arbete** - Sårbara hjälpinsatser för arbetslösa och människor utanför samhället - Brist på tillgängligt riskkapital - **Få samarbeten mellan företag** - **Kort högsäsong för turistföretagare** - **Inte självförsörjande inom utbildning** - Några stora företag påverkar hela samhället - Snävt kund/besöksunderlag
Möjligheter (M1) - **Många småföretagare som kan utvecklas** - Inflyttning av resursrika befolkningsgrupper (pensionärer o studerande) - **Ta tillvara vad alla årstider erbjuder** - Kapacitet I infrastrukturen för att ta emot inflyttare - Generationsväxling utvecklar - **Naturföretagandet är inte utnyttjat fullt ut** - Utbildade som återvänder	**Hot (H1)** - **Ökande Arbetslöshet när mer kompetens krävs** - Förlorade skatteintäkter inom utländska pensioner etc. - Brist på språkintegreringen - **Ökad urbanisering** - **Tax-freen försvinner**

I det åländska programarbetet inför strukturstödsperioden 2014-2020 genomfördes en SWOT för den åländska fiskerinäringen, både för yrkesfisket, fiskodlingen och fiskindustrin. Strategin har tagit fasta på det arbetet, men vill fokusera på några särskilda områden inom ramen för den analysen, övriga har rensats bort.

STYRKOR (S2) **- Skärgårdsnäring med stark tradition, goda yrkeskunskaper och erfarenhet** **- Hållbart fiske och fiskeriförvaltning (lokalt regelverk, gott kunskapsunderlag och starka bestånd av vissa arter, välutvecklad utplanteringsverksamhet, användning av passiva fiskemetoder)**	**SVAGHETER (SV2)** **- Vattenområdenas tillgänglighet, intressekonflikter** **- Bristande samarbete och kommunikation mellan sektorer** **- Brist på kunskapsunderlag för vissa arter**
MÖJLIGHETER (M2) **- Planering av användningen av vattenområden** **-Ytterligare utveckling av fiskevård (restaurering av områden, planering)** **- Förbättrad kommunikation, dialog och samarbete både lokalt och regionalt**	**HOT (H2)** **- Försämring av vattenekosystemet och den biologiska mångfalden (eutrofiering, miljögifter, klimatförändringar, sviktande fiskbestånd, påverkan av invasiva arter)** **- Negativ medial uppmärksamhet**

SWOT analysen ger en ganska tydlig bild av det åländska samhället, i synnerhet i sammanhanget med kopplingen till fisket och havsmiljön. Det finns ett rikt och varierat förenings- och friluftsliv på Åland, som gärna vill ta en större del i användandet och förvaltandet av havsmiljön, och därmed fisket. Däremot så är det svårt att göra det enbart på ideell basis och med eget kapital, varför det finns ett stort behov av riktade insatser i form av projektverksamhet för detta. Både direkt åtgärder, men även behov av kommunicerande och informativa åtgärder märks.

6.2 BEHOVSIDENTIFIERING

I programarbetet inför perioden 2014-2020 har det klar framkommit att det finns ett behov av kontinuerlig inflyttning till Åland, och att de som kommer till Åland för att studera stannar efter avslutade studier. Eftersom möjligheterna till högre utbildning är begränsade till vissa områden finns även ett behov av att de som lämnar Åland för studier senare återvänder med sina nya kunskaper. Här är en attraktiv närmiljö en viktig del i arbetet att få människor att återvända.

Vattenmiljön i Östersjön är av avgörande vikt för det åländska samhällets attraktionskraft. Det finns ett behov av insatser som förbättrar lokalsamhällets attraktionskraft, så som miljö- och kulturbevarande åtgärder, liksom tillgänglighet till vatten, vilket gynnar både lokalbefolkning, inflyttning och företagare.

Även fisketurismen har utvecklats starkt de senaste åren, vilket har inneburit en betydande förlängning av den annars korta högsäsongen sommartid. Det finns ett behov av att förbättra förutsättningarna för att bedriva företagande i koppling till fisketurism och upplevelser i det natursköna åländska skärgårdslandskapet.

En konsekvens av att det ankommer på vattenägare att sköta vården av sina vatten och då ägarstrukturen är splittrad, är att det finns ett behov av ett utökat samarbete inom lokalsamhället för en optimal förvaltning av vattnen. Detta kan ge en möjlighet till ett mer mångsidigt nyttjande av vattnen inklusive underutnyttjade fiskbestånd. Det har även identifierats att det finns potential för utveckling beträffande det samarbete som existerar mellan fiskerinäringens olika sektorer och andra aktörer i samhället.

6.3 MÅLOMRÅDEN

Strategin kommer att fokusera på 3 huvudsakliga målområden, som är avvägda att passa ihop med behovsidentifieringen och SWOT analyserna. Dessa områden är:

1 MILJÖ

I strategin menas då åtgärder som har direkt betydelse för fisk- och vattenmiljön, vilket gynnar lokalsamhället genom stärkta näringar och starkare attraktionskraft. Även åtgärder som förbättrar förvaltningen av fiskebestånden är aktuella.

2 KUNSKAP

Här avser strategin åtgärder som syftar till att lyfta antingen den allmänna kunskapsnivån gällande fiskerinäringen, havsmiljön eller kulturarvet, eller utbildningsprojekt riktade till aktörer inom för strategin relevanta områden.

3 UPPLEVELSER

Fisk- och havsmiljö är en av det åländska lokalsamhällets starkaste attraktioner. Här avser strategin åtgärder som lyfter fram och förbättrar upplevelsen av fisk- och havsmiljö, både för lokalbefolkning och för turister.

6.3.1 MILJÖ

Vattenmiljön är av central betydelse på Åland. Den ger bl.a. artrikedom och mångformighet i miljön och den ger förutsättningar för fiskerinäringen och turismen.

Vattnet belastas emellertid via nedfall från luften, vattenströmmar, läckage från bottnar, naturlig avrinning och lokala källor från olika slags mänsklig verksamhet. Innerskärgårds – och mellanskärgårdsområdena är mycket känsliga för lokal belastning eftersom vattenomsättningen är begränsad.

Miljöförändringarna har kraftigt omstrukturerat fiskerinäringen och det kustnära fisket. Ett stort problem med grunda havsvikar och flador är att de påverkats kraftigt av det moderna jordbruket och bostadsbyggandet vid stranden. På många ställen har man dikat ur översvämningsområden och myrar som fungerat som vattenreservoarer för naturliga våtmarker, samt sänkt sjöar och dikat ur grunda vikar för att erhålla jordbruksmark, vilket resulterat i att befintliga ställen helt försvunnit eller i många fall fungerar dåligt. Åland som även har en relativt stenig och bergig kust har även brist på ställen med lämplig topografi för att fungera som lek- och uppväxtområde för fisk.

Strategin vill förbättra förutsättningar för fisk- och havsmiljö på Åland bland annat genom att:

- Ge stöd till restaurering och iordningställande av lek- och uppväxtområden
- Ge stöd till fiskevårdsplaner uppgjorda i syfte att underlätta ägarförvaltning
- Ge stöd till projekt som i allmänhet syftar till att förbättra fisk- och havsmiljön

Även övriga projekt som anknyter till strategins huvudsyften och målområdet kan vara aktuella, om FLAG så bedömer, till exempel interregionala och transnationella samarbetsprojekt.

6.3.2 KUNSKAP

En stor del av fiskeriförvaltningen förutsätter att kunskap existerar hos dem som är satta att förvalta fiskevattnen- och resursen, vattenägarna, samt huvudutnyttjarna av resursen, både husbehovs- och fritidsfiskare.

Inom detta område är tanken att det skall ges möjlighet till skapande av nätverk som ökar samarbeten mellan olika aktörer samt sammanhållningen på landsbygden och skärgården. Stöd skall öka sammanhållningen och skapa förutsättning för en meningsfull fiskeriförvaltning och fritid genom gemensamma projekt.

Strategin vill förbättra kunskapen mellan aktörerna genom:

- Kunskapsutbyten mellan små aktörer för att utveckla gemensamma arbetsprocesser och resurser.
- Verksamheter på lokalnivå som främjar utvecklingen och ökar kunskap om närområdet och som kan bidra till utveckling.
- Kompetensutveckling som har positiv effekt på jämställdhet, integrationsarbete, samverkan för ekonomisk tillväxt och sysselsättning samt ungdomars möjligheter till företagande och arbete inom fiskerinäringen och naturvården.

Även övriga projekt som anknyter till strategins huvudsyften och målområdet kan vara aktuella, om FLAG så bedömer, till exempel interregionala och transnationella samarbetsprojekt.

6.3.3 UPPLEVELSE

Att bo på ett perifert ställe som Åland innebär ofta att man prioriterar friluftsmöjligheterna det medger gentemot olägenhet det innebär att bo avskilt och utan fast förbindelse till omvärlden. Fisket är en viktig del av den åländska livsstilen, och en extremt viktigt del för den åländska attraktionskraften för gästande besökare.

Den åländska fisketurismen har haft en stark utveckling senaste åren. Visit Åland samt privata aktörer har starkt marknadsfört fisket som säsongsförlängare, vilket resulterat i att besökarantalet av sportfiskare stigit kraftigt. Även professionella fiskeguider har ökat i antal och i försörjningsgrad. Fisketurismen kan ytterligare utvecklas positivt genom mera gemensam marknadsföring, och ökad produktpaketering vilket ökar säljbarheten av fiske som produkt ytterligare. Även information om sportfiske till vattenägarna och allmänhet kan underlätta bedrivande av kommersiell sportfisketurism.

Strategin vill gynna upplevelsen av fisket och havsmiljön på Åland genom att:

- Investeringar som syftar till förbättring eller utvidgning av småskalig verksamhet
- Utveckling av nya verksamheter, evenemang eller annat som kan stärka det lokala samhället och syftar till att öka delaktigheten och attraktionskraften
- Utveckla nya tjänster/aktiviteter kopplade till fisket och havsmiljön
- Bevara och skapa ny fritidssysselsättning och kulturverksamhet kopplat till fisket och havsmiljön.
- Öka tillgängligheten för fiskeupplevelser för alla, exempelvis genom handikappanpassning.

Även övriga projekt som anknyter till strategins huvudsyften och målområdet kan vara aktuella, om FLAG så bedömer, till exempel interregionala och transnationella samarbetsprojekt.

6.4 INDIKATORER

Följande indikatorer och målsättningar kommer att användas för att följa upp målen i strategin:

Antal och typ av projekt	**Målsättning**
Antal miljöprojekt	6
Antal restaurerade eller iordningställda lekområden	4
Antal kunskapsprojekt	6
Antal upplevelseprojekt	6
Spridning, projekt per kommun	Samtliga kommuner
Totalt antal projekt	**18**
Antal paraplyprojekt	**2**
Antal och typ av projektägare samt medverkande	
Antal fiskelag	15
Antal samfälligheter	15
Antal samarbetsinsatser	10
Antal frivilliga arbetstimmar (talkoarbete)	6000
Antal män	50
Antal kvinnor	50
Antal ungdom	20

Förutom dessa officiella indikatorer kommer vi även inom ramen för förverkligandet av strategin att specifikt följa upp projekten inom ramen för del olika målområdena. Detta kommer dock att bestämmas på projektnivå i ansöknings- och beslutsförfarandet.

6.5 TEMAPROJEKT

Lokalkraft Leader Åland har under perioden 2009-2015 testat att själv hålla i ett par temaprojekt. Den utvärdering vi gjort ger vid handen att temaprojekt betydligt minskar administrationen för delprojekten och för landskapsregeringen medan en större del administration läggs på huvudägaren. Genom temaprojekt kan föreningar utan FO-nummer gemensamt göra ett projekt och dra fördel av att ha gemensam

administration. Huvudsökande är FLAGs beslutande organ genom Lokalkraft Leader Åland.

Lokalkraft Leader Åland kommer under perioden 2014-2020 uppmuntra små aktörer att gå ihop och göra större, gemensamma projekt inom ramen för strategins målområden. I statistiken kommer dock delprojekten att hanteras som enskilda projekt. Målsättningen gällande temaprojekt i FLAG är att stöda två projekt med fem delprojekt var. Dvs. ca hälften av den totala målsättningen för perioden görs genom gemensamma projekt som gynnar många och där man kan dela på administrationen och istället fokusera på innehållet. För paraplyprojekt gäller samma maximala stödsumma som för övriga projekt. Vid urval av temaprojekt ser aktionsgruppen till att sprida på dels genomföranden och dels målgruppen för projektet. Detta för att undvika att finansieringen centreras till en målgrupp.

7 HANDLINGSPLAN FÖR STRATEGINS FÖRVERKLIGANDE

Huvudansvaret för strategins förverkligande har Lokalkraft Leader Åland, som fungerar som FLAG. En stor del av arbetet kommer att koordineras tillsammans med Landsbygdsprogrammets motsvarande del, LAG. Projektprocessen och kriterierna, samt till viss del stödnivåerna, är samordnade mellan både LAG och FLAG vilket gör att det inte blir någon konkurrens mellan de båda programmen. Avskiljningen sker istället i ansökningsskedet, där projektet, beroende på utformning och natur, kategoriseras som antingen ett FLAG eller LAG projekt.

7.1 URVALSPROCESSEN

Allmänna villkor:

Vid framtagandet av urvalskriterier för insatser som genomförs inom lokalt ledd utveckling har viktning och poängsättning varit central föra att uppnå en öppen och opartisk bedömning av hur väl enskilda projekt uppfyller kriterierna. Vikt har även satts vid att det inte uppstår intressekonflikter vid den slutliga bedömningen av projekt.

1. Projektet överensstämmer med målsättningarna.
Dels för strukturprogrammet för den åländska fiskerinäringen, dels för fiskets lokala utvecklingsstrategi men även för det specifika målområdet.

2. Projektet genomförs på ett kostnadseffektivt sätt.
För att bedöma kostnadseffektiviteten och att tillräcklig konkurrensutsättning skett krävs en väl genomarbetad och tillräckligt specificerad budget med motiveringar.

3. Stödmottagaren utgör en registrerad organisation.
För att kunna erhålla stöd krävs dessutom ett FO-nummer.

4. Projektidén är väl förankrad.
Projektet har i inledningsskedet informerat och involverat andra och kan visa på att idéen är väl och brett förankrad bland intressenter och berörda.

5. Utvecklingsplan – efter projekttiden
En utvecklingsplans syfte är att projektet redan i ansökningsskedet har tänkt på och funderat igenom vad som händer efter att projektet är avslutat – hur fortsätter man?

6. Total offentlig finansiering
Stödet som beviljas av FLAG, tillsammans med andra offentliga medel får ej överskrida 50 000 euro tillsammans.

7. Projektet är allmännyttigt
FLAG stöder bara projekt som kan anses vara allmännyttiga.

Urval av projekt
Projektansökningar genomgår en betygsättning genom att fiskets lokala aktionsgrupp och ett arbetsutskott poängsätter ansökan enligt nedanstående uppgjorda kriterier. Samtliga projekt bedöms och således genomförs urvalet på ett icke-diskriminerande och öppet sätt.

Kriterierna skall kunna bedömas objektivt. För att uppnå objektivitet bedöms projekt i "tre steg".

1. Beredning av ansökan.
Projektkoordinatorn bereder ansökan och begär in kompletteringar. FLAGs arbetsutskott får tillgång till handlingarna och går igenom ansökan samt tar kontakt med projektägarna vid behov. Ansökan poängbedöms utifrån strategins målsättningar. Projektet bör uppfylla tre grundläggande kriterier för att gå vidare i urvalsprocessen. Därefter överförs projektet till FLAG för behandling. Här bedöms även kapaciteten att genomföra projektet.

2. Aktionsmötet fastställer den slutgiltiga poängsättningen.
På aktionsgruppens möte fastställs, om så behövs efter diskussion, den slutliga poängsättningen vilken ligger till grund för aktionsgruppens beslut. Minst 50 % behöver vara närvarande för att mötet skall vara beslutsfört.

Genom urvalskriterierna fås en total summa som dels består av värde för de allmänna urvalskriterierna (max 22,5 poäng) och dels en summa för de åtgärdsspecifika urvalskriterierna (max 7,5 poäng). Summorna slås samman. En poängsumma som överstiger minimum medför inte automatiskt att projektet förordas.

I förordandet vägs även in:

- Mängden projekt som genomförs/genomförts tidigare på platsen inom ämnet
- Konkurrensen med andra projekt
- I fallet att flera projekt konkurrerar om samma finansiering bedöms de utgående från vilket projekt som sinsemellan har högst poäng.

7.2 ALLMÄNNA URVALSKRITERIER

Poäng: 0 10 20 eller 30 (se bilaga för detaljerad beskrivning)
Maximal poäng efter viktning: 22,5.
Se fullständig version, som bilaga.

Tvingande kriterium Projektet bör uppfylla alla tre kriterier för att gå vidare i urvalsprocessen:		Ja	Nej
Grund-läggande kriterier	Projektet är i enlighet med målsättningarna i Leader Ålands strategi		
	Projektet är allmännyttigt och tillgängligt		
	Kapacitet att genomföra projektet		

Allmänna kriterium		Poäng	Viktning	Summa
Allmänna kriterier	Projektet är förankrat och baserar sig på ett faktiskt behov		10 %	0
	Projektet har en tydlig beskrivning av genomförandet		10 %	0
	Projektet engagerar och innefattar frivilligarbete		5 %	0
	Projektets efterlevnadspotential		10 %	0
Kriterier för att uppfylla de horisontella målen och genomgripande teman	Projektet beaktar hållbarhet, bra miljöval eller påverkar naturen positivt		15 %	0
	Projektet är innovativt och utvecklande		15 %	0
	Projektet involverar/gynnar ungdomar		10 %	0
			Summa för allmänna kriterier:	**0**

7.3 ÅTGÄRDSSPECIFIKA URVALSKRITERIER

Poäng: 0 10 20 eller 30 (se bilaga för detaljerad beskrivning)
Maximal poäng efter viktning: 7,5
Se fullständig version, som bilaga.

Tyngdpunktsspecifika urvalskriterier *forts.*

		Poäng	Viktning	Summa
Miljö	Fiskevårdsinsatser		15 %	0
	Vårda havs- och vattenmiljön		10 %	0
			Poäng Miljö:	**0**
Kunskap	Öka kunskapen hos fiskeriförvaltningens aktörer		15 %	0
	Lyfter den allmänna kunskapsnivån		10 %	0
			Poäng Kunskap:	**0**
Upplevelse	Fiske- och havsupplevelser för alla		25 %	0
			Poäng Upplevelse:	**0**

7.4 FINANSIERINGSPLAN FÖR STRATEGIN

I strategin har endast en grov fördelning gjorts över de medel vi räknar med att kunna disponera. Fokusen för strategin ligger på Miljö, där vi tror att det finns absolut mest vilja och utrymme att kunna få projekt till stånd under perioden. Vi räknar dock med att kunna anpassa finansieringsramen efterhand som projekten förverkligas, lite beroende på var det finns mest efterfrågan på medel. En sådan justering meddelas i sådana fall landskapsregeringens förvaltande myndighet.

ÅTGÄRD	PROCENT	BELOPP
MILJÖ	40,0 %	240 000 €
KUNSKAP	16,7 %	100 000 €
UPPLEVELSER	23,3 %	140 000 €
DRIFT AV FLAG	20,0 %	120 000 €[1]
TOTALT	**100 %**	**600 000 €**

Vi har även räknat med att tillämpa nedanstående övriga finansiella villkor för beviljade av stöd:

- Generellt är stödprocenten 60 % av stödberättigade kostnader. *
- Projekt med miljöförbättrande åtgärder som minskar näringsbelastningen kan få 80 % i stöd. Motiveras i beslut.
- Som ersättning för eget arbete tillgodoräknas 15 € per h (Som ersättning för eget arbete med specialmaskiner eller specialkunskaper kan en högre ersättning för eget arbete tillgodoräknas)
- Total budget per projekt kan inte överstiga 83 333 euro
- Stödprocenten för interregionala och transnationella samarbetsprojekt är 80 %

* För vissa projekt, där man kan motivera ett synnerligen stort allmänintresse och projektet är av sådan karaktär att annan finansiering i form av medel eller talkoarbete kan vara svårt att erhålla, kan fiskets lokala aktionsgrupp finansiera upp till 80 % av stödberättigande kostnader under förutsättning att projektet har erhållit minst 25 poäng i urvalet. Detta skall dock motiveras skilt i ansökan och beslut. För projekt som erhåller 80 % i stöd är max. summan 66 667 euro.

[1] Korrigerat 29.4.2019 genom en överföring av 10 000 från varje åtgärd till driften av Fiskets lokala aktionsgrupp

8 FÖRVALTNING OCH ÖVERVAKNING AV STRATEGINS GENOMFÖRANDE

8.1 PROJEKTPROCESSEN

Ansökan

Projektansökningar om stöd som uppfyller kriterierna i strategin riktas till Lokalkraft Leader Åland r.f. Under programperioden kommer det även att finnas möjligheter att elektroniskt ansöka om stöd, via datorsystemet Hyrrä. FLAG kommer även att utarbeta en ansökningsguide som beskriver:

1. Planeringen av projektet
2. Hur projektplanen, budgeten och tidtabellen kan utformas
3. Hur man beräknar finansieringen
4. Vilka mallar och blanketter som är till hjälp
5. Vilka dokument som skall ingå i ansökan

Ansökningar kan göras löpande under hela året och bereds och förarbetas av Leaderkontoret och FLAGs arbetsutskott två månader

innan FLAG-mötet. Föreningen avser att hålla ett förutbestämt antal FLAG-möten per år i enlighet föreningens årliga verksamhetsplan.

Arbetsutskott - Bereder projektansökan
FLAGs arbetsutskott och projektkoordinatorn bedömer ansökan och bereder den inför ordinarie möten. Efter bedömningen och eventuell beredning utger arbetsutskottet ett första utlåtande och riktar eventuella rekommendationer om förbättringar förändring och dylikt till projektägaren innan beredningen avslutas. Efter att arbetsutskottet har behandlat ansökan färdigt lyfts den antingen upp till FLAG-mötet för avgörande eller återförs till projektägaren.

FLAG – Förordar / Avslår
FLAG:s beslutande organ väljer vilka projekt som ska beviljas finansiering och bedömer då om projektet ligger inom de prioriterade tyngdpunkterna och hur väl det uppfyller urvalskriterierna.

Landskapsregeringen - Slutgiltigt beslut
Landskapsregeringen gör en laglighetskontroll över projektet varefter ett formellt stödbeslut fattas, antingen beviljande eller avslag, som sänds till stödmottagaren och till aktionsgruppen.

Genomförande rutiner – Dokumenterad hanteringsprocess
Enligt modell från föregående period avser Lokalkraft Leader Åland att ta fram ett dokument med rutiner för hur projekt skall hanteras inom organisationen och i förhållande till Ålands Landskapsregering. Dokumentet bör företrädelsevis utarbetas i samarbete med berörda myndigheter.

Stöd och bollplank åt projektansökare – kontoret
Lokalkraft Leader Åland avser att upprätta en servicepunkt för projektägarna där de kan erhålla stöd och hjälp i projektarbetet. I hanteringsprocessen av insatser inom fiskets lokala utvecklingsstrategi är den givna budgetramen begränsad, vilket kan medföra att rådgivningen blir begränsad utifrån de medel som finns. Övrig hjälp från föreningen behöver då finansieras på annat sätt.

Platsbesök
Företrädelsevis utförs två platsbesök hos projektet. Ett i ansökningsskedet till exempel av arbetsutskottet och ett efter avslutandet. Det avslutande besöket bör ske i samråd med Ålands landskapsregering.

Utbetalning och rapportering
Ansökan om utbetalning av stöd riktas i sin helhet till Fiskets lokala aktionsgrupp antingen i pappersformat eller via datasystemet Hyrrä, FLAG ser över ansökan i stora drag och främst slutrapport samt bilder. Innan anhållan om utbetalning går vidare till Ålands landskapsregering för behandling skall Lokalkraft Leader Åland godkänna själva slutrapporten och de bifogade bilderna, så att materialet håller den standard som krävs för Leaders uppföljning och informationskrav. Landskapsregeringen gör en laglighetskontroll och betalar ut stöd till stödmottagaren då slutrapport och redovisningen genomgått en skriftligen godkänd beredning hos Lokalkraft Leader Åland. Landskapsregeringen ansvarar för att FLAG har adekvat information kring projektet även i slutskedet. En kopia på utbetalningen skall sändas till FLAG för kännedom. Betalningen sker i efterskott varför det är viktigt att projektet har egna reda pengar eller lån under projekttiden.

SYNLIGHET

Projektägaren är skyldig att ansvara för synligheten av programmets delaktighet. Föreningens medlemmar får informationstavlor från Lokalkraft Leader Åland.

9 UTVÄRDERING OCH UPPFÖLJNING

Genom att FLAG kontinuerligt utvärderar strategin kommer den att automatiskt följas upp. Genom indikatorerna finns mål insatta som ytterligare säkrar uppföljningen. Därutöver kommer de beviljade medlen att följas upp årligen, i samband med föreningens verksamhetsberättelser.

Utvärderingsblanketter finns för såväl projekt som medlemmar i aktionsgruppen. Projektägaren får fylla i utvärderingsblanketten i samband med slutredovisningen, en lättare variant görs i sedan även samband med ettårsuppföljningen av indikatorerna.

FLAG fyller i utvärderingsblanketten varje höst och sammanställs för att kunna göra förbättrande tyngdpunkter, de förbättrande tyngdpunkterna följs naturligt upp i följande års utvärderingsrunda.

Uppföljningsmöten

Efter projektets genomförande görs ett besök eller hålls ett telefonmöte där projektägaren fritt kan berätta och visa projektet och hur processen varit. En sammanfattning av mötet görs till pappers som bifogas till projektets ärendemapp. Uppföljningsmötet är ett komplement, där de mjuka värdena i förhållande till utvärderingsblanketten synliggörs. Lokalkraft Leader Åland utför en löpande utvärdering av hur väl projekten uppfyller krav och mål.

Indikatorer och statistik

I samband med ansökan, slutredovisningen och ett år efter projektets genomförande samlas relevanta indikatorer om projektet in och sammanställs. Sammanställningen sänds till Ålands landskapsregering enligt överenskommelse. I indikatorerna införlivas de mätbara mål och indikatorerna som Ålands Landskapsregering begär. Hur insamlandet sker beslutas enligt överenskommelsen mellan myndigheten och Lokalkraft Leader Åland. Huvudansvaret bör dock ligga på myndigheten som har redovisningsansvar till EU-programmen.

Bilagor:

Finansieringsplan för driften under perioden, korrigerad 29.4.2019
Urvalskriterier
Stödberättigande utgifter för Leaderprojekt 2015-2020